

KRZACZEK (9) sb m

a pochylone; e prawdopodobnie jasne (tak w -ek).

sg N krzączek (3). ◇ A krzączek (1). ◇ L krzączku (1). ◇ pl G krzączk(o)w (1). ◇ A krzączki (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Dem. od „krzak” ‘roślina drzewiasta’; niekiedy hipokor.; herba vel planta copiose fruticans Cn (9) :

Rybki po niey [po rzecę] byegáią łápáiąc robaczki/ Aż práwie ná zyelone wyfkákuią krzacżki *RejWiz* 65; namniejszy ptafzek/ Zwiżátko/ drzewko/ zyołko/ nadrobniejszy krzaczek/ Wízytko tho w iego [Boga] dziwney opátrznóści chodzi *RejWiz* 110v; *RejZwierc* 107.

W przeciwstawieniu: »dąb ... krzaczek« (1): wáli [burza] tęgie dęby krzacżki omijáiąc *KołakCath* B2.

Wyrażenie: »słaby krzaczek« (1): Vżrzał iábłká nędzny nieboraczek/ Ná gáłáfce chocia słáby krzaczek/ Iedną fie ręką v niey vwiesił/ A drugą rwąc tym śwą nędzę cieszył. *RejPos* B.

W *przen* (1) : Ale to iest cel napotrzebnieyfy człowiekowi [...] vpátrzywfy łobie on krzaczek gdzie łobie Cnothá [...] gniazdo vwiał/ thámże iuż onemi nadobnymi strzałeczkami rozumem záładzonemi ma pilnie vgadżać *RejZwierc* 22v.

Przen [gra słów nawiązująca do n-pers *Krzaczkowski*] (1) : (nagł) Krzaczkowłki Káłper. (-) [...] Czyłte to gniazdo było/ y Wilká káfáło/ A łzkodá iż ták máło/ iákoś ich zołtáło. Ale gdy łzczep zołtánie/ rozmnoży fie krzaczek/ choć więc czáfem záwiędnie/ bárzo nieboraczek. *RejZwierc* 72v.

a. Gałóz krzewu; tu w *przen* (1) :

Wyrażenie: »słaby krzaczek« [o życiu człowieka] (1): Tákież też ty nędzny nieboraczku/ Bárzo wiśifz tu ná słábym krzacżku/ Lew groźna śmierć tuż łtoi nád tobą [...] Gáłáfká tá ná ktorey ták wiśifz/ Nędzny żywot o którym thu łtyłzyfz *RejPos* B.

b. Pułapka na ptaki z gałózi ułożonych na sieciach tak, by imitowały krzaki (1) : Gdy krzaczkow náłtáwiáią zyelonych nadobnych/ Zyarnek pod nie podfypą rozlicżnych ofobnych/ Naydzyefz tám mák/ konopie/ profo/ y pńzenicę/ Ták małz chłopá prołtego chytrą łzubienicę. *RejWiz* 103.

Synonim: chrościk.

Cf **KIERZEK**